Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WPZN.053.11.2026.MB

Warszawa, 19 października 2026 r.

Pani
[redacted]

Szanowna Pani,

odpowiadając na petycję z 8 października br. w sprawie nowelizacji art. 10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw[1], Ministerstwo Edukacji Narodowej uprzejmie wyjaśnia.

Ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw zostały dokonane istotne zmiany w zakresie systemu awansu zawodowego nauczycieli. W szczególności zmniejszono liczbę stopni awansu zawodowego przez likwidację stopnia nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego oraz odstąpiono od odbywania sformalizowanych staży, opracowywania planów rozwoju zawodowego, sprawozdań z ich realizacji, ocen dorobku zawodowego nauczycieli za okres stażu na kolejny stopień awansu zawodowego. Nauczyciel podejmujący pracę w szkole (tj. nauczyciel początkujący) w celu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego nie odbywa już kolejno sformalizowanych staży na stopień nauczyciela kontraktowego i nauczyciela mianowanego, rozdzielonych okresem przepracowania, lecz odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela. Jednocześnie ustawą tą zapewniono pięcioletni okres przejściowy w celu umożliwienia nauczycielom ukończenia rozpoczętych przed zmianą procedur awansowych według dotychczasowych przepisów.

Stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela mianowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych, tj. przepisów obowiązujących przed 1 września 2022 r.

W myśl art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, w przypadku nauczycieli, którzy nie rozpoczęli stażu do dnia 1 września 2021 r., wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, art. 9c ust. 2 i art. 9d ust. 9 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela[2], w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., skraca się o rok.

[1] Dz. U. poz. 1730, z późn. zm.
[2] Dz. U. z 2026 r. poz. 515

telefon: +48 22 34 74 100
adres email: kancelaria@men.gov.pl
gov.pl/web/edukacja

Al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

W świetle art. 10 ust. 5 ww. ustawy, nauczyciele kontraktowi mogą ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów obowiązujących przed 1 września 2022 r. nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r.

Jak wynika z powyższego, nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, **do dnia 31 sierpnia 2027 r. mogą ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego wyłącznie według przepisów dotychczasowych, tj. przepisów obowiązujących przed dniem 1 września 2022 r.** Do dnia 31 sierpnia 2027 r. nauczyciel kontraktowy w celu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego odbywa staż według przepisów dotychczasowych a nie przygotowanie do zawodu nauczyciela według przepisów, które weszły w życie z dniem 1 września 2022 r. Jeżeli dotychczas nauczyciel kontraktowy nie rozpoczął stażu na stopień nauczyciela mianowanego albo rozpoczął staż, ale został on przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela w pracy, w związku z czym nie jest możliwe zakończenie tego stażu i uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego do dnia 31 sierpnia 2027 r., to decyzja w zakresie odbywania tego stażu do dnia 31 sierpnia 2027 r. należy do nauczyciela. Zgodnie bowiem z powołanym art. 9d ust. 1 i 6 ustawy – Karta Nauczyciela nauczyciel odbywa staż na swój wniosek, przy czym w każdym czasie może przerwać staż na swój wniosek.

Nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 września 2022 r., z dniem 1 września 2027 r. rozpoczną odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela według obowiązujących przepisów (jeżeli w tym dniu będą zatrudnieni w szkole zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami w wymiarze co najmniej ½ obowiązkowego wymiaru zajęć).

Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy - Karta Nauczyciela, warunkiem nadania nauczycielowi początkującemu stopnia nauczyciela mianowanego jest:

1) spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3;
2) odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela[3], a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b - także dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, podczas których nauczyciel doskonali umiejętności

[3] W myśl art. 9ca ust. 1-5 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczyciel poczatkujący odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy.
Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, który:

1) posiada stopień naukowy lub
2) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą

- może odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy. W takiej sytuacji nauczyciel składa do dyrektora szkoły oświadczenie o wymiarze, w jakim zamierza odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela, niepóźniej niż do zakończenia roku szkolnego w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

Nauczycielowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, który:

1) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej 3-letnim okresem pracy w uczelni lub
2) w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej 5-letni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy

- dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy. W takiej sytuacji nauczyciel może złożyć do dyrektora szkoły wniosek o wyrażenie zgody na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze skróconym, niepóźniej niż do zakończenia roku szkolnego w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

Stosownie do art. 9ca ust. 8 i 9 ustawy – Karta Nauczyciela do okresu przygotowania do zawodu wlicza się okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami. Do okresów przygotowania nie wlicza się okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

praktyczne oraz pogłębia wiedzę teoretyczną niezbędną do wykonywania zawodu nauczyciela;
3) posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b - w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1c;
4) uzyskanie pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 8;
5) zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną, podczas którego sprawdza się spełnianie przez nauczyciela wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10.

W myśl art. 10 ust. 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, **nauczycielom kontraktowym, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów obowiązujących przed 1 września 2022 r., do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami**, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:
1) art. 9ca ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela - okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 3 lata;
2) art. 9ca ust. 2 i 4 ustawy – Karta Nauczyciela - okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 2 lata.

Wliczenie dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela będzie zatem możliwe dopiero 1 września 2027 r. Nauczyciel, któremu do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela zostanie wliczony trzyletni okres zatrudnienia w szkole, musi jeszcze odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 9 miesięcy i w tym okresie uzyskać co najmniej dobrą ocenę pracy oraz pozytywną opinię o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela.

Jak wynika z powołanych przepisów, dokonując zmiany systemu awansu zawodowego ustawodawca zagwarantował nauczycielom kontraktowym aż pięcioletni okres przejściowy, w którym mogą się oni ubiegać o nadanie stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów obowiązujących przed 1 września 2022 r., a ponadto skrócił okres stażu na stopień nauczyciela mianowanego. Jednocześnie przewidział, że mogą wystąpić przypadki, w których nauczyciel kontraktowy z uwagi na długie nieobecności w pracy lub przerwy w zatrudnieniu nie zdąży uzyskać stopnia nauczyciela mianowanego do dnia 31 sierpnia 2027 r. W takich przypadkach do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela zostanie wliczony okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego. Niezbędne jest jednak, aby nauczyciel, któremu do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela zostanie wliczony trzyletni okres zatrudnienia w szkole, odbył jeszcze przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 9 miesięcy w celu spełnienia warunków nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Z uwagi na wymóg uzyskania przez nauczyciela w okresie odbywania przygotowania do zawodu co najmniej dobrej oceny pracy oraz

uzyskania pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela [4], dziewięciomiesięczny okres przygotowania do zawodu dla nauczyciela posiadającego wcześniejsze doświadczenie w zawodzie jest optymalnym rozwiązaniem zapewniającym możliwość poznania warsztatu pracy nauczyciela zarówno przez mentora jak i dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły nie tylko dokonuje oceny pracy nauczyciela i uczestniczy w zajęciach przeprowadzanych przez nauczyciela w obecności komisji, ale również jest członkiem komisji egzaminacyjnej powołanej przez organ prowadzący szkołę.

Mając powyższe na uwadze, Ministerstwo nie planuje podjęcia prac legislacyjnych mających na celu zmianę art. 10 ustawy z dnia 5 sierpnia o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Z wyrazami szacunku

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

[4] Na podstawie art. 9fa ust. 5 ustawy – Karta Nauczyciela, w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.